NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 1737/2005

z 21. októbra 2005,

ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1726/1999, pokiaľ ide o definíciu a prenos informácií o nákladoch práce

(Text s významom pre EHP)

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 530/1999 z 9. marca 1999 o štrukturálnej štatistike príjmov a nákladov práce [1], najmä na jeho článok 11 body ii) a iii),

keďže:

(1) Nariadením Komisie (ES) č. 1726/1999 z 27. júla 1999, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 530/1999 o štrukturálnej štatistike príjmov a nákladov práce, pokiaľ ide o definíciu a prenos informácií o nákladoch práce [2], sa stanovujú vykonávacie opatrenia týkajúce sa definície a členenia poskytovaných informácií a vhodného technického formátu na prenos výsledkov, uvedené v článku 11 nariadenia (ES) č. 530/1999.

(2) Zisťovanie nákladov práce za referenčný rok 2000 bolo prvým zisťovaním, ktoré vychádzalo z nariadenia (ES) č. 1726/1999. Skúsenosti s týmto zisťovaním poukázali na potrebu zdokonaliť ustanovenia nariadenia (ES) č. 1726/1999 tak, aby sa zosúladili s príslušnými ustanoveniami nariadenia Komisie (ES) č. 1916/2000 z 8. septembra 2000 o vykonávaní nariadenia Rady (ES) č. 530/1999 o štrukturálnej štatistike príjmov a nákladov práce, pokiaľ ide o definíciu a prenos informácií o štruktúre príjmov [3], a aby sa zlepšilo prepojenie medzi údajmi zo zisťovaní príjmov a zisťovaní nákladov práce, ktoré sa zasielajú každý druhý rok.

(3) Vzhľadom na to by sa malo zmeniť a doplniť nariadenie (ES) č. 1726/1999.

(4) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru pre štatistické programy,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Prílohy k nariadeniu (ES) č. 1726/1999 sa nahrádzajú textom príloh k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 21. októbra 2005

Za Komisiu
Joaquín ALMUNIA
člen Komisie

---

[1] Ú. v. ES L 63, 12.3.1999, s. 6. Nariadenie zmenené a doplnené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Ú. v. EÚ L 284, 31.10.2003, s. 1).

[2] Ú. v. ES L 203, 3.8.1999, s. 28.

[3] Ú. v. ES L 229, 9.9.2000, s. 3.

PRÍLOHA I

ZOZNAM UKAZOVATEĽOV

Štrukturálna štatistika nákladov práce

Tabuľka A – Údaje na celoštátnej úrovni

Tabuľka B – Údaje na celoštátnej úrovni podľa veľkostnej triedy podniku

Tabuľka C – Údaje na regionálnej úrovni

Pri nižšie uvedených ukazovateľoch je potrebné poskytnúť buď tabuľku A, alebo všetky tri tabuľky. Povinné pole je označené písmenom „p“ a nepovinné písmenom „n“. Prenosové kódy, ktoré patria do rôznych kategórií kvalitatívnych ukazovateľov alebo veľkostných tried kvalitatívnych ukazovateľov, stanovil Eurostat v implementačnej správe.

	Ukazovateľ	Len A	A–C [1]
A.	**Počet zamestnancov**		
A.1	Počet zamestnancov spolu		p
A.11	Počet zamestnancov s plným pracovným úväzkom (okrem žiakov učilišťa)		p
A.12	Počet zamestnancov na kratší pracovný čas (okrem žiakov učilišťa)		p
A.121	Počet zamestnancov na čiastočný pracovný čas prepočítaný na plne zamestnaných (okrem žiakov učilišťa)		p
A.13	Počet žiakov učilišťa		p
A.131	Počet žiakov učilišťa prepočítaný na plne zamestnaných		p
B.	**Odpracované hodiny**		
B.1	Počet odpracovaných hodín spolu		p
B.11	Počet hodín odpracovaných zamestnancami s plným pracovným úväzkom (okrem žiakov učilišťa)		p
B.12	Počet hodín odpracovaných zamestnancami na kratší pracovný čas (okrem žiakov učilišťa)		p
B.13	Počet hodín skutočne odpracovaných žiakmi učilišťa		p
C.	**Platené hodiny**		
C.1	Počet platených hodín spolu	p	
C.11	Počet hodín platených zamestnancom s plným pracovným úväzkom (okrem žiakov učilišťa)	p	
C.12	Počet hodín platených zamestnancom na kratší pracovný čas (okrem žiakov učilišťa)	p	
C.13	Počet hodín platených žiakom učilišťa	p	
D.	**Náklady práce** *(podrobnejšie informácie sú uvedené nižšie na obr. 1)*		
D.1	Odmeny zamestnancov		p
D.11	Mzdy a platy (*podrobnejšie informácie sú uvedené nižšie na obr. 2*)		p
D.111	Mzdy a platy (okrem žiakov učilišťa)		p
D.1111	Priame odmeňovanie, odmeny a príplatky		p
D.11111	Priame odmeňovanie, odmeny a príplatky vyplácané v každom výplatnom termíne	p	
D.11112	Priame odmeňovanie, odmeny a príplatky nevyplácané v každom výplatnom termíne [2]	p	
D.1112	Platby do programu sporenia zamestnancov		p

Ukazovateľ		Len A	A–C [1]
D.1113	Náhrady za neodpracované dni		p
D.1114	Naturálne mzdy a platy		p
D.11141	Podnikové výrobky (*nepovinné*)	n	
D.11142	Poskytnutie služobného bytu [3] (*nepovinné*)	n	
D.11143	Poskytnutie služobného vozidla (*nepovinné*)	n	
D.11144	Ponuka akcií a programy na nákup akcií (*nepovinné*)	n	
D.11145	Ostatné (*nepovinné*)	n	
D.112	Mzdy a platy žiakov učilišťa		p
D.12	Sociálne príspevky zamestnávateľov (*podrobnejšie informácie sú uvedené nižšie na obr. 3*)		p
D.121	Skutočné sociálne príspevky zamestnávateľov (*okrem žiakov učilišťa*)		p
D.1211	Sociálne príspevky určené zákonom	p	
D.1212	Kolektívne dohodnuté, zmluvné a dobrovoľné sociálne príspevky	p	
D.122	Imputované sociálne príspevky zamestnávateľov (*okrem žiakov učilišťa*)		p
D.1221	Zaručené peňažné náhrady v prípade choroby (*nepovinné*)	n	
D.1222	Imputované sociálne príspevky zamestnávateľov na dôchodky a zdravotnú starostlivosť (*nepovinné*)	n	
D.1223	Platby zamestnancom pri skončení pracovného pomeru (*nepovinné*)	n	
D.1224	Ostatné imputované sociálne príspevky zamestnávateľov (*nepovinné*)	n	
D.123	Sociálne príspevky zamestnávateľov pre žiakov učilišťa		p
D.2	Náklady na odbornú prípravu		p
D.3	Ostatné výdavky zamestnávateľov		p
D.4	Dane		p
D.5	Subvencie v prospech zamestnávateľov		p
E.	**Informácie o jednotkách**		
E.1	Miestne jednotky v registri		p
E.2	Miestne jednotky vo vzorke		p

[1] Tabuľky C sa týkajú len štátov s regiónmi na úrovni NUTS 1.
[2] Okrem platieb do programu sporenia zamestnancov.
[3] Okrem príspevku na premiestnenie.

Členské štáty môžu nepovinne uviesť podrobnejšie údaje pri týchto ukazovateľoch (zasielanie Eurostatu len na požiadanie):

A.11 Zamestnanci s plným pracovným úväzkom

A.12 Zamestnanci na kratší pracovný čas

D.11112 Priame odmeňovanie, odmeny a príplatky vyplácané v každom výplatnom termíne

D.1113 Peňažné náhrady za neodpracované dni

D.1211 Sociálne príspevky určené zákonom

D.1212 Kolektívne dohodnuté, zmluvné a dobrovoľné príspevky na sociálne zabezpečenie

D.1223 Čiastky vyplatené zamestnancom pri skončení pracovného pomeru

Obr. 1

Náklady práce a ich hlavné časti

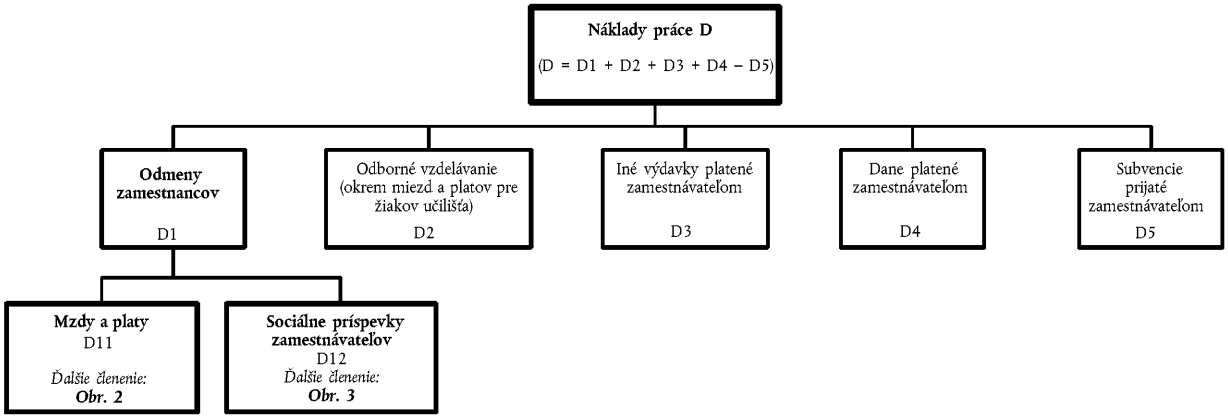

Obr. 2

Členenie časti „Mzdy a platy“ (D.11)

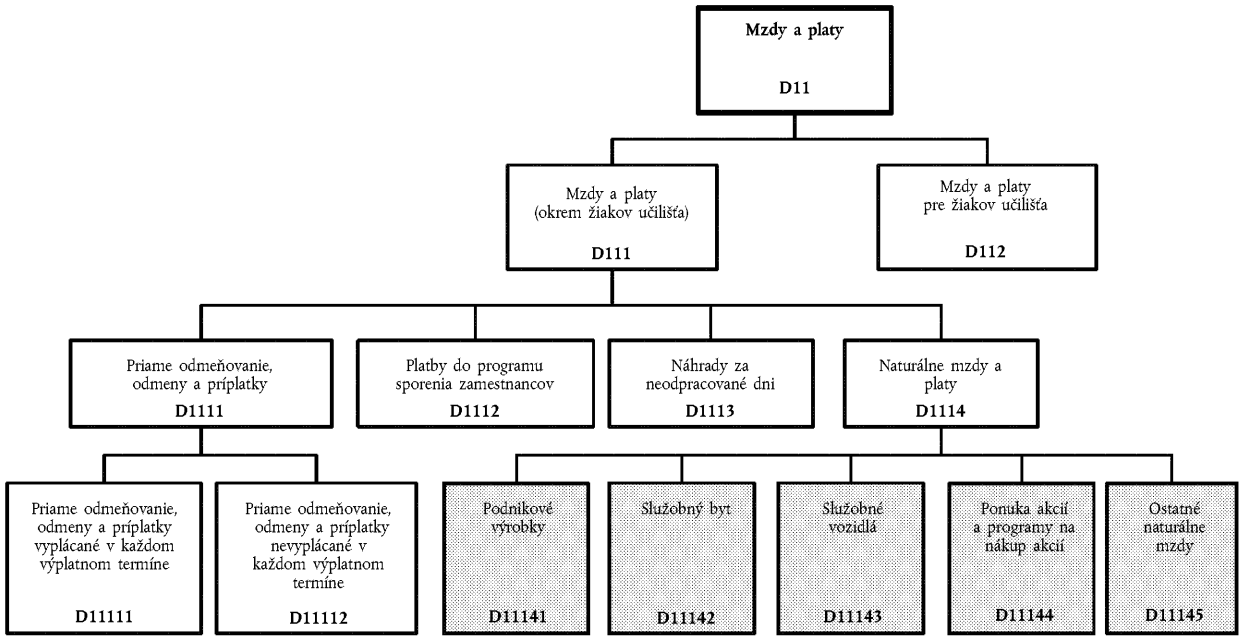

Obr. 3

Členenie časti „Sociálne príspevky zamestnávateľov“ (D.12)

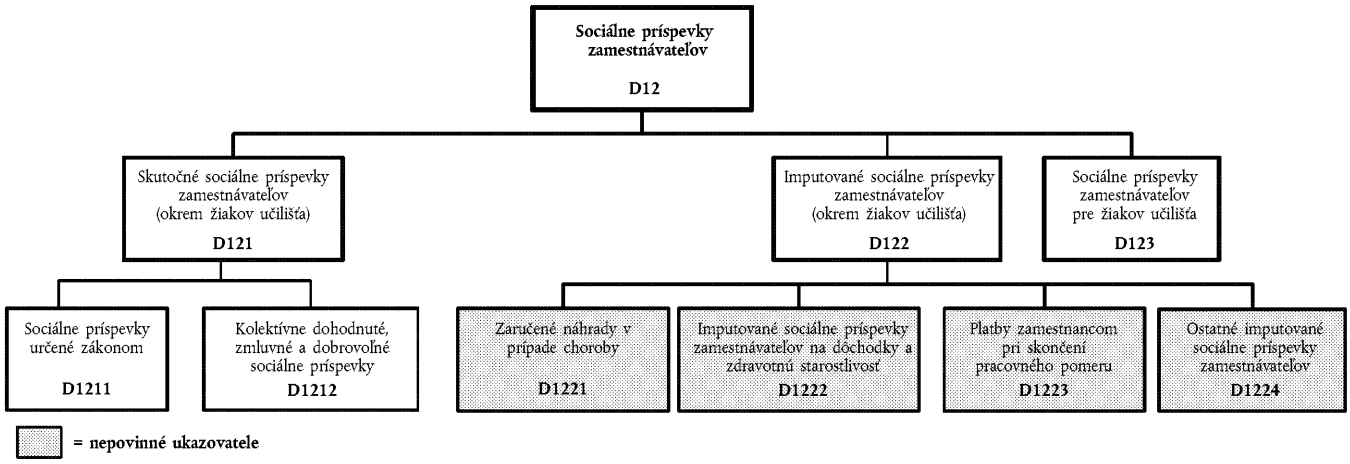

PRÍLOHA II

DEFINÍCIE UKAZOVATEĽOV

A. POČET ZAMESTNANCOV

Do evidenčného počtu zamestnancov sa zahŕňajú všetky osoby bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť a dĺžku zamestnania v štáte, v ktorom majú uzatvorenú pracovnú zmluvu (formálnu alebo neformálnu) s podnikom alebo miestnou jednotkou a sú odmeňované bez ohľadu na druh vykonávanej práce, počet odpracovaných hodín (na plný úväzok alebo kratší pracovný čas) a dobu pracovnej zmluvy (určitú alebo neurčitú). Odmeňovanie zamestnancov môže byť vo forme mzdy alebo platu vrátane odmien, miezd za úkolovú prácu alebo prácu na zmeny, príplatkov, poplatkov, prepitného a prémií, provízií a naturálnych miezd.

Táto definícia zamestnancov zahŕňa manuálnych a nemanuálnych pracovníkov a riadiacich pracovníkov v súkromnom a štátnom sektore v kategóriách C–K a M–O OKEČ Rev. 1.1 v podnikoch s 10 a viac zamestnancami ([1]).

Tento zoznam názorne uvádza kategórie zamestnaní, ktoré sú v definícii *zahrnuté*:

— obchodní zástupcovia, ak sú na výplatnej listine a okrem poplatkov dostávajú aj iný druh odmeny,

— platení pracujúci majitelia podnikov,

— žiaci učilíšť,

— študenti a praktikanti (čakateľskí úradníci, žiaci zdravotníckej školy, asistenti výskumu alebo asistenti učitelia atď.), ktorí sú zmluvne zaviazaní za odmenu vykonávať prácu,

— prechodní alebo dočasní pracovníci (napr. administratívny personál) prijatí, zamestnaní a odmeňovaní pracovnými agentúrami za prácu mimo agentúry, často na dočasné obdobie ([2]); sezónni alebo príležitostní pracovníci, ak majú formálnu alebo neformálnu zmluvu s podnikom alebo miestnou jednotkou a vopred dohodnutý pracovný čas,

— zamestnanci, v súvislosti s ktorými vznikli pracovné náklady v referenčnom roku, hoci dočasne neboli v práci, a to z dôvodu choroby alebo úrazu, dovolenky alebo pracovného voľna, štrajku alebo výluky, pracovného voľna na účely vzdelávania a odbornej prípravy, materskej alebo rodičovskej dovolenky, poklesu hospodárskej činnosti, zastavenia práce z dôvodu nepriaznivého počasia, mechanických porúch, nedostatku materiálu, paliva alebo energie a z dôvodu inej dočasne povolenej alebo nepovolenej neprítomnosti,

— osoby zamestnané v zahraničí, ak sú naďalej odmeňované štatistickou jednotkou,

— externí pracovníci ([3]) vrátane zamestnancov pracujúcich doma a telepracovníkov, ak existuje jasná dohoda, že títo zamestnanci sú odmeňovaní na základe vykonanej práce, t. j. množstva práce, ktorá predstavuje súčasť niektorého výrobného procesu.

Vylúčené sú tieto kategórie:

— obchodní zástupcovia a ostatné osoby, ktoré sú odmeňované výhradne vo forme poplatkov alebo provízií, nie sú na výplatnej listine alebo sú samostatne zárobkovo činné osoby,

— majitelia, riaditelia alebo riadiaci zamestnanci, ktorých odmena je výhradne formou podielu na ziskoch,

— vypomáhajúci v rodinnom podniku, ktorí nie sú zamestnancami (ako je definované vyššie) podniku ani miestnej jednotky,

— samostatne zárobkovo činné osoby bez platených zamestnancov,

— neplatení dobrovoľní pracovníci (napr. takí, ktorí zvyčajne pracujú pre neziskové organizácie, ako sú charity).

Odkaz ESA 95: 11.12 až 11.14

([1]) Zasielanie údajov v rámci kategórie L OKEČ Rev. 1.1 je nepovinné. Zasielanie údajov o zamestnancoch v podnikoch s menej než 10 zamestnancami je taktiež nepovinné. Prenosové kódy pre odvetvia ekonomických činností OKEČ Rev. 1.1, krajiny alebo regióny podľa platnej klasifikácie NUTS a veľkostné triedy podnikov stanovil Eurostat v implementačnej správe.

([2]) Aby sa zabránilo duplicitám, hodiny odpracované osobami, ktoré zamestnali pracovné agentúry, sa zaraďujú do kategórie OKEČ pracovnej agentúry (OKEČ Rev. 1.1, 74.50), a nie do kategórie OKEČ podniku, pre ktorý skutočne pracujú.

([3]) Externý zamestnanec je osoba, ktorá súhlasí, že bude pracovať pre daný podnik alebo mu bude dodávať určité množstvo tovarov či poskytovať určité služby na základe vopred dohodnutého systému alebo zmluvy, pričom jej pracovisko nie je v tomto podniku [odkaz ESA 95: 11.13 g)]. Odpracované hodiny externými zamestnancami sa môžu odhadnúť.

A.1. *Počet zamestnancov spolu*

Tento ukazovateľ sa vzťahuje na zamestnancov s plným pracovným úväzkom (A.11), zamestnancov na kratší pracovný čas (A.12) a žiakov učilišťa (A.13).

Odkaz ŠPŠ: kód 16130 (počet zamestnancov)

A.11. *Počet zamestnancov s plným pracovným úväzkom (okrem žiakov učilišťa)*

Patria sem zamestnanci (okrem žiakov učilišťa), ktorých pravidelný pracovný čas sa zhoduje s časom kolektívne dohodnutým alebo s obvyklým pracovným časom v podniku alebo miestnej jednotke, a to aj v prípade, ak majú pracovnú zmluvu na dobu kratšiu ako jeden rok. Sledovaný počet zamestnancov je priemerný mesačný počet zamestnancov s plným pracovným úväzkom, zamestnaných v spravodajskej jednotke počas referenčného roka.

A.12. *Počet zamestnancov na kratší pracovný čas (okrem žiakov učilišťa)*

Patria sem zamestnanci (okrem žiakov učilišťa), ktorých pravidelný denný, týždenný alebo mesačný pracovný čas je kratší než kolektívne dohodnutý alebo obvyklý pracovný čas v podniku alebo miestnej jednotke (pol dňa, tri štvrtiny dňa, štyri pätiny dňa atď.). Sledovaný počet zamestnancov je priemerný mesačný počet zamestnancov na kratší pracovný čas, zamestnaných v spravodajskej jednotke počas referenčného roka.

A.121. *Počet zamestnancov na kratší pracovný čas prepočítaný na plne zamestnaných*

Tento prepočet vykoná buď priamo podnik, alebo jeho miestna jednotka, ktorá pripravuje výkazy, alebo agentúra vykonávajúca zber/národný štatistický úrad na základe normálneho pracovného času, ktorý v tomto podniku alebo jeho miestnej jednotke odpracujú zamestnanci s plným pracovným úväzkom, a to metódou, ktorá je podľa ich uváženia najvhodnejšia. Sledovaný počet zamestnancov je priemerný mesačný počet zamestnancov na kratší pracovný čas (prepočítaný na plne zamestnaných), zamestnaných v spravodajskej jednotke počas referenčného roka.

Odkaz ESA 95: 11.32 až 11.34

A.13. *Počet žiakov učilišťa*

Patria sem všetci zamestnanci s plným pracovným úväzkom alebo na kratší pracovný čas, ktorí sa zatiaľ v plnej miere nepodieľajú na výrobnom procese a ktorí pracujú buď na základe učňovskej zmluvy alebo za podmienok, v ktorých odborná príprava prevláda nad výrobnou činnosťou. Sledovaný počet zamestnancov je priemerný mesačný počet zamestnancov s plným pracovným úväzkom zamestnaných v spravodajskej jednotke počas referenčného roka.

A.131. *Počet žiakov učilišťa na kratší pracovný čas prepočítaný na plne zamestnaných*

Tento prepočet vykoná buď priamo podnik, alebo jeho miestna jednotka, ktorá pripravuje výkazy, alebo agentúra vykonávajúca zber/národný štatistický úrad, a to metódou, ktorá je podľa ich uváženia najvhodnejšia. Vylúčené sú hodiny strávené odbornou prípravou v podniku/miestnej jednotke alebo vo vzdelávacích zariadeniach. Sledovaný počet žiakov učilišťa je priemerný mesačný počet žiakov učilišťa na kratší pracovný čas (prepočítaný na plne zamestnaných), zamestnaných v spravodajskej jednotke počas referenčného roku [1].

Odkaz ESA 95: 11.32 až 11.34; ŠPŠ: kód 16140 (A.11 + A.121 + A.131 zodpovedá ukazovateľu ŠPŠ „počet zamestnancov prepočítaný na plne zamestnaných“)

B. SKUTOČNE ODPRACOVANÉ HODINY

Tieto štatistické údaje vyjadrujú celkový počet hodín, ktoré všetci zamestnanci odpracovali za príslušný rok. Celkový počet skutočne odpracovaných hodín (B.1) sa eviduje osobitne pre zamestnancov s plným pracovným úväzkom (B.11), zamestnancov na kratší pracovný čas (B.12) a žiakov učilišťa (B.12).

Skutočne odpracované hodiny sú definované ako čas strávený hlavnými a pomocnými činnosťami pri výrobe tovaru a poskytovaní služieb.

Skutočne odpracované hodiny *zahŕňajú*:

— hodiny odpracované v určenom pracovnom čase,

— hodiny platených nadčasov, t. j. hodiny odpracované nad určený pracovný čas, a to bez ohľadu na použitú hodinovú sadzbu (napr. jedna hodina odpracovaná za dvojnásobok normálnej hodinovej sadzby sa počíta ako jedna hodina),

— hodiny neplatených nadčasov [2],

— čas strávený napr. prípravou práce a pracoviska; prípravou, údržbou, opravou a čistením nástrojov a strojov; vystavovaním potvrdeniek a faktúr; vypracúvaním pracovných listov a správ atď.,

[1] V prípade potreby môže priemer vychádzať z týždenného (alebo denného) počtu zamestnancov v referenčnom roku. Prípustný je aj priemer vychádzajúci zo štvrťročných údajov o počte zamestnancov.

[2] Neplatené odpracované hodiny ako časť „skutočne odpracovaných hodín“ sa musia často odhadnúť, napr. na základe údajov zo zisťovaní v domácnostiach.

— čas strávený na pracovisku, počas ktorého sa nevykonáva žiadna práca, napríklad z dôvodu poruchy strojov, havárií alebo občasného nedostatku práce, za ktorý sa však vypláca mzda v súlade s pracovnou zmluvou,

— krátke prestávky na oddych vrátane prestávok na občerstvenie,

— hodiny strávené odbornou prípravou v podniku/miestnej jednotke alebo vo vzdelávacích zariadeniach (táto položka je vylúčená pre žiakov učilišťa).

Skutočne odpracované hodiny však *nezahŕňajú*:

— zaplatené, ale neodpracované hodiny, napr. z dôvodu platenej dovolenky/plateného pracovného voľna, štátnych sviatkov, choroby, materskej dovolenky atď.,

— neodpracované a nezaplatené hodiny, napríklad počas choroby a materstva atď.,

— neodpracované hodiny (zaplatené alebo nezaplatené) počas pracovného voľna na návštevu lekára, svadbu, pohreb, sťahovanie, hodiny neodpracované v dôsledku nehôd atď.,

— prestávky na hlavné jedlo (t. j. nie krátke prestávky na oddych alebo prestávky na občerstvenie),

— neodpracované hodiny (zaplatené alebo nezaplatené) pri skrátení pracovného času, v prípade pracovných sporov, výluk atď.,

— čas, ktorý zamestnanec strávi cestovaním medzi bydliskom a pracoviskom,

— hodiny, ktoré strávia žiaci učilišťa odbornou prípravou v podniku/miestnej jednotke alebo vo vzdelávacích zariadeniach.

Odkaz ESA 95: 11.26 až 11.29; ŠPŠ: kód 16150 (počet hodín odpracovaných zamestnancami)

C. PLATENÉ HODINY

Tento ukazovateľ vyjadruje celkový počet platených hodín za rok. Celkový počet platených hodín (C.1) sa eviduje osobitne pre zamestnancov s plným pracovným úväzkom (C.11), zamestnancov na kratší pracovný čas (C.12) a žiakov učilišťa (C.13).

Počet platených hodín za jeden rok sa definuje ako:

— počet hodín odpracovaných v určenom pracovnom čase a v nadčase vyplatených za príslušný rok,

— počet hodín, za ktoré bola zamestnancovi vyplatená odmena podľa zníženej sadzby, a to aj v prípade, že rozdiel mu bol uhradený z fondov sociálneho zabezpečenia,

— zaplatené, ale neodpracované hodiny v referenčnom období (dovolenka za kalendárny rok, neprítomnosť pre chorobu, sviatky a iné platené hodiny vrátane pracovného voľna na návštevu lekára, pri narodení dieťaťa, na svadbu, pohreb, sťahovanie atď.).

Výpočet ročného počtu skutočne odpracovaných hodín a platených hodín

Tento výpočet vykoná buď priamo podnik, alebo miestna jednotka, ktorá pripravuje výkazy, alebo agentúry vykonávajúce zber/národné štatistické úrady, a to metódou, ktorá je podľa ich uváženia najvhodnejšia. Nasledujúci model uvádza spôsob výpočtu odpracovaných hodín a platených hodín na základe dostupných informácií.

Ročný počet hodín skutočne odpracovaných zamestnancami s plným pracovným úväzkom (B.11).

Za predpokladu, že existujú informácie k týmto ukazovateľom:

(A.11) Priemerný mesačný počet zamestnancov s plným pracovným úväzkom:

a) priemerný ročný počet zmluvne určených hodín zamestnanca s plným pracovným úväzkom okrem nadčasov a prestávok na hlavné jedlo;

b) priemerný ročný počet hodín nadčas (platených aj neplatených) zamestnanca s plným pracovným úväzkom;

c) priemerný *denný* počet zmluvne určených hodín, plus hodín nadčas, odpracovaných zamestnancom s plným pracovným úväzkom, okrem prestávok na hlavné jedlo;

d) priemerný ročný počet dní dovolenky/pracovného voľna na zamestnanca s plným pracovným úväzkom, zaručených zamestnávateľom;

e) priemerný ročný počet dní štátnych sviatkov na zamestnanca s plným pracovným úväzkom;

f) priemerný ročný počet dní choroby a materskej dovolenky na zamestnanca s plným pracovným úväzkom;

g) priemerný ročný počet dní so skráteným pracovným časom a s výskytom pracovnoprávnych sporov na zamestnanca s plným pracovným úväzkom;

h) priemerný ročný počet ostatných neodpracovaných dní na zamestnanca s plným pracovným úväzkom (napr. pracovné voľno na návštevu lekára, pri narodení dieťaťa, na svadbu, pohreb, sťahovanie, v dôsledku nehody atď.).

Celkový ročný počet *hodín odpracovaných* zamestnancami s plným pracovným úväzkom (pred odpočítaním neodpracovaných dní) je výsledkom (A.11) × (a + b). Po odpočítaní celkového počtu *neodpracovaných hodín* za rok, vypočítaného podľa vzorca (A.11) × c × (d + e + f + g + h) dostaneme (B.11), celkový ročný počet *hodín odpracovaných* zamestnancami s plným pracovným úväzkom:

(B.11) = (A.11) × [(a + b) – c (d + e + f + g + h)].

Ročný počet hodín odpracovaných zamestnancami na kratší pracovný čas (B.12) a žiakmi učilišťa (B.13)

Na výpočet hodín odpracovaných zamestnancami na kratší pracovný čas a učňami sa dá použiť podobný vzorec.

Ročný počet hodín platených zamestnancom s plným pracovným úväzkom (C.11)

Ak sú k dispozícii informácie k týmto ukazovateľom:

(A.11) Priemerný mesačný počet zamestnancov s plným pracovným úväzkom:

a1) priemerný ročný počet zmluvne určených hodín zamestnanca s plným pracovným úväzkom okrem nadčasov a prestávok na hlavné jedlo;

b1) priemerný ročný počet platených hodín nadčas zamestnanca s plným pracovným úväzkom.

Celkový *ročný* počet *hodín platených* zamestnancom s plným úväzkom vyjadruje rovnica:

(C.11) = (A.11) × (a1 + b1).

Ročný počet hodín platených zamestnancom na kratší pracovný čas (C.12) a učňom (C.13)

Na výpočet hodín platených zamestnancom na kratší pracovný čas a učňom sa dá použiť podobný vzorec.

D. NÁKLADY PRÁCE

Rozumejú sa nimi celkové náklady hradené zamestnávateľom na pracovné sily, čo je koncepcia, ktorá bola prijatá v rámci Spoločenstva a vo všeobecnosti zodpovedá medzinárodnej definícii vypracovanej Medzinárodnou konferenciou štatistikov v oblasti trhu práce (Ženeva 1966). Náklady práce zahŕňajú odmeňovanie zamestnancov (D.1), peňažné alebo naturálne mzdy a platy a sociálne príspevky zamestnávateľov, náklady na odbornú prípravu zamestnancov (D.2), ostatné náklady (D.3), dane v súvislosti so zamestnávaním, považované za náklady práce (D.4), mínus všetky prijaté subvencie (D.5). Náklady na osoby, ktoré boli zamestnané sprostredkovateľňami príležitostných prác, sa započítavajú do odvetvia ekonomických činností, v ktorom príslušná sprostredkovateľňa pôsobí (OKEČ Rev. 1.1, 74.50), a nie do odvetvia, kde pôsobí podnik, v ktorom v skutočnosti pracujú.

Prehľad členenia úplných nákladov práce podľa častí je uvedený v obrázkoch 1 až 3 v prílohe I.

D.1. *Odmeny zamestnancov*

Odmeny zamestnancov sa definujú ako celková výška peňažných alebo naturálnych odmien, ktoré musí zamestnávateľ vyplatiť zamestnancovi za prácu, ktorú zamestnanec vykonal počas referenčného obdobia. Členia sa na:

— mzdy a platy (D.11), pozostávajúce najmä z miezd a platov (okrem žiakov učilišťa) (D.111) a miezd a platov žiakov učilišťa (D.112),

— sociálne príspevky zamestnávateľov (D.12), pozostávajúce najmä zo skutočných sociálnych príspevkov zamestnávateľov (okrem žiakov učilišťa) (D.121), imputovaných sociálnych príspevkov zamestnávateľov (okrem žiakov učilišťa) (D.122) a sociálnych príspevkov zamestnávateľov pre žiakov učilišťa (D.123).

Odkaz ESA 95: 4.02 (kód D.1), ŠPŠ: kód 13310 (personálne náklady)

D.11. *Mzdy a platy*

Mzdy a platy zahŕňajú odmeny, mzdu za úkolovú prácu a prácu na zmeny, príplatky, poplatky, prepitné a prémie, provízie a naturálne mzdy. Evidujú sa za obdobie, počas ktorého sa práca vykonáva. Avšak *ad hoc* odmeny alebo iné osobitné plnenia (13. plat, antedatované platby atď.) sa evidujú v čase ich splatnosti.

Úplné členenie miezd a platov podľa jednotlivých častí je uvedené v obrázku 2 v prílohe I.

Odkaz ESA 95: 4.03 až 4.07 a 4.12 a) (kód D.11); ŠPŠ: kód 13320 (mzdy a platy)

D.111. *Mzdy a platy (okrem žiakov učilišťa)*

D.1111. *Priame odmeňovanie, odmeny a príplatky*

Priame odmeňovanie, odmeny a príplatky zahŕňajú hodnoty akýchkoľvek sociálnych príspevkov, daň z príjmov atď., vyplácané zamestnancom, a to aj v prípade, že ich v skutočnosti zo mzdy zráža zamestnávateľ a priamo ich odvádza do systému sociálneho poistenia, daňovým úradom atď.

Odmena je formou prémie alebo uznania zo strany zamestnávateľa. Keď zamestnanec dostane vyplatenú odmenu, neočakáva sa ani sa nepredpokladá, že odmena sa použije na konkrétny účel. Výška a termín vyplatenia odmeny závisia od rozhodnutia zamestnávateľa alebo sú stanovené v pracovných zmluvách.

Príplatok je plnenie zo strany zamestnávateľa zamestnancom, ktoré je učené na pokrytie konkrétnych výdavkov nesúvisiacich s prácou, ktoré vznikli zamestnancovi. Často je stanovený v pracovných zmluvách a obvykle sa vypláca v čase nároku.

D.11111. *Priame odmeňovanie, odmeny a príplatky vyplácané v každom výplatnom termíne*

Ide o odmeňovanie vo forme pravidelných peňažných platieb, ktoré sa v priebehu roka pravidelne uhrádzajú v stanovených výplatných termínoch. U väčšiny zamestnancov je výplatný termín raz za týždeň alebo raz za mesiac. Nepatria sem teda platby vyplácané menej často (mesačné v prípade týždenných pravidelných platieb, štvrťročné, polročné, ročné) alebo *ad hoc* platby. Nepatria sem platby do programu sporenia, ktoré sa majú zahrnúť do D.1112.

Tento ukazovateľ sa vzťahuje osobitne na:

— základné mzdy a platy,

— priame odmeňovanie, ktoré sa vypočítava na základe odpracovaného času, výkonu alebo za úkolovú prácu, a vyplácajú sa zamestnancom za odpracované hodiny,

— priame odmeňovanie a doplatky za prácu nadčas, prácu v noci, za prácu v dňoch pracovného pokoja a počas štátnych sviatkov a za prácu na zmeny,

— odmeny a príplatky, ktoré sa vyplácajú pravidelne v určených výplatných termínoch, ako napr.:

  — príplatky za prácu v hlučnom, rizikovom a sťaženom prostredí, za prácu na zmeny alebo v nepretržitých prevádzkach, prácu v noci, v dňoch pracovného pokoja a počas sviatkov,

  — odmeny za mimoriadny výkon, za výsledky, produkciu, produktivitu, zodpovednosť, usilovnosť, presnosť; pravidelne vyplácané odmeny za odpracované roky; kvalifikáciu a odborné znalosti.

Ďalšie príklady platobných položiek, ktoré sem patria, sú uvedené v dodatku k prílohe II.

Ukazovateľ D.11111 sa vzťahuje na hrubé sumy, t. j. pred odpočítaním dane a príspevkov na sociálne zabezpečenie, ktoré uhrádzajú zamestnanci.

D.11112. *Priame odmeňovanie, odmeny a príplatky nevyplácané v každom výplatnom termíne*

Všetky platby zamestnancom, ktoré sa nevyplácajú pravidelne (týždenne alebo mesačne) v každom výplatnom termíne. Patria sem odmeny a príplatky vyplácané v stanovených termínoch (napr. mesačne, ak sú pravidelné platby hradené týždenne alebo štvrťročne, polročne alebo ročne) a odmeny za individuálny alebo kolektívny výkon. Patria sem mimoriadne platby zamestnancom pri skončení pracovného pomeru s podnikom, ak *nejde* o plnenie záväzkov vyplývajúcich z kolektívnej zmluvy. Ak neexistujú informácie o možných záväzkoch vyplývajúcich z kolektívnej zmluvy alebo ak sa vie, že takéto záväzky existujú, mimoriadne platby pri skončení pracovného pomeru nepatria sem, ale do D.1223. Nepatria sem ani platby do programu sporenia zamestnancov, ktoré sú zahrnuté v D.1112.

Príklady platobných položiek, ktoré patria do D.11112, sú uvedené v dodatku k prílohe II.

Ukazovateľ D.11112 sa takisto vzťahuje na hrubé sumy, t. j. pred odpočítaním dane a príspevkov na sociálne zabezpečenie, ktoré uhrádzajú zamestnanci.

D.1112. *Platby do programu sporenia zamestnancov*

Tento ukazovateľ sa vzťahuje na sumy zaplatené do programu sporenia zamestnancov (ako napr. podnikové programy sporenia).

Odkaz ESA 95: 4.03 i)

D.1113. *Náhrady za neodpracované dni*

Ide o náhrady vyplatené za zákonné, zmluvne stanovené alebo dobrovoľne poskytnuté pracovné voľno a za pracovné voľno počas štátnych sviatkov, alebo za iné zaplatené, ale neodpracované dni. Príklady sú uvedené v dodatku k prílohe II.

D.1114. *Naturálne mzdy a platy*

Tento ukazovateľ sa vzťahuje na odhad hodnoty všetkých tovarov a služieb, ktoré podnik alebo miestna jednotka poskytla zamestnancom. Patria sem podnikové výrobky, poskytnutie služobného bytu, poskytnutie služobného vozidla, ponuka akcií a programy na nákup akcií. Ak sú k dispozícii informácie o daniach z naturálnych miezd a platov, môžu sa použiť ako náhrada.

Príklady naturálnych miezd a platov sú uvedené v dodatku k prílohe II.

Odkaz ESA 95: 4.04, 4.05, 4.06 (kód D.11)

D.11141. *Podnikové výrobky*

Podnikové výrobky sa poskytujú bezplatne na osobnú spotrebu alebo sa zamestnancom predávajú za cenu nižšiu, než sú ich výrobné náklady. Ide napríklad o potraviny a nápoje (okrem výdavkov na závodné jedálne a stravné lístky), uhlie, plyn, elektrinu, vykurovací olej, vykurovanie, obuv a odev (okrem pracovného odevu), mikropočítače atď.

Vykazovať by sa mala čistá cena, t. j. výrobné náklady na výrobky poskytnuté bezplatne, alebo rozdiel medzi výrobnými nákladmi a cenou, za ktorú sa výrobky predávajú zamestnancom. Vykazujú sa aj nevyužité vyrovnávacie platby alebo vecné dávky.

D.11142. *Služobný byt*

Ide o výdavky, ktoré podniku vznikajú v súvislosti s ubytovaním zamestnancov vrátane výdavkov na služobné byty (výdavky na údržbu a správu bytov, dane a poistné uhradené za takéto byty) a pôžičiek so zvýhodnenou úrokovou sadzbou, ktoré boli poskytnuté zamestnancom na výstavbu alebo kúpu bytov (rozdiel medzi trhovou úrokovou a poskytnutou úrokovou sadzbou), príplatkov a dotácií poskytnutých zamestnancom na ich byty a bytové zariadenie okrem príspevkov na sťahovanie.

D.11143. *Služobné vozidlo*

Ide o náklady, ktoré podniku vznikajú v súvislosti s poskytovaním služobných vozidiel zamestnancom na súkromné účely. Zahŕňajú čisté prevádzkové náklady, ktoré podniku vznikajú (celoročné náklady na nájom a úrokové platby – odpisy, poistné, údržba, opravy a poplatky za parkovanie). Nepatria sem kapitálové náklady na nákup vozidiel ani akýkoľvek príjem pochádzajúci z ich opätovného predaja.

Odhad nákladov sa robí na základe údajov, ktoré sú v podniku dostupné, napríklad na základe výkazov o týchto vozidlách, vyhodnotenia priemerných prevádzkových nákladov na jedno vozidlo a odhadu čiastkových nákladov na súkromné používanie vozidla zamestnancom.

D.11144. *Ponuka akcií a programy na nákup akcií*

Tento nepovinný ukazovateľ sa vzťahuje na všetky druhy naturálnych miezd súvisiacich s odmeňovaním formou akcií. Do tejto kategórie patria ponuky akcií, programy na nákup akcií a iné kapitálové nástroje, ktoré môžu v budúcnosti vzniknúť. Typickým znakom takýchto nástrojov je, že sa hradia z vlastného majetku, t. j. dochádza k prevodu kapitálových nástrojov z podniku/miestnej jednotky na zamestnanca. Druhy odmien, ktoré patria do D.11144, sa zhodujú s druhmi odmien v položke „Platobné transakcie na základe akcií, hradené z vlastného majetku“ Medzinárodného štandardu finančného výkazníctva 2 „Platba na základe akcií“.

V programoch na nákup akcií dochádza spravidla k prevodu akcií zo zamestnávateľského podniku na zamestnancov. Prevod sa realizuje v prítomnosti (deň udelenia) a vychádza z ceny nižšej, než je súčasná trhová cena („realizačná cena“). Náklady podnikov sa rovnajú súčinu množstva akcií a rozdielu medzi trhovou cenou a „realizačnou cenou“.

V programoch na nákup akcií dochádza spravidla k prevodu práva na nákup akcií zamestnávateľského podniku až po stanovenom termíne v budúcnosti (deň prvého uplatnenia práva) za priaznivú „realizačnú cenu“, stanovenú už v prítomnosti (deň udelenia). Zamestnanci toto právo využijú len vtedy, ak trhová cena v deň alebo po dni prvého uplatnenia práva prekročí „realizačnú cenu“. Náklady podnikov sa opäť rovnajú súčinu množstva akcií a rozdielu medzi trhovou cenou a „realizačnou cenou“. V štatistike nákladov práce aj v účtovnej evidencii sa náklady členia na „obdobie nadobudnutia práva“, čo je obdobie medzi dňom udelenia a dňom prvého uplatnenia práva. Tieto hodnoty sú v období nadobudnutia práva neisté, z toho dôvodu je potrebné urobiť odhad.

Odhad ukazovateľa D.11144 za referenčný rok by sa dal v ideálnom prípade urobiť na základe usmernení z Medzinárodného štandardu finančného výkazníctva 2 „Platba na základe akcií“. Ak nie je takýto odhad k dispozícii, môžu sa použiť hodnoty podľa účtovných noriem alebo daňových predpisov členského štátu za predpokladu, že pokrývajú kapitálové nástroje z D.11144 a vzťahujú sa na referenčné obdobie zisťovania nákladov práce.

Čiastky použité na založenie osobitného fondu na nákup podnikových akcií pre zamestnancov, a to i v prípade, že zamestnanci nemajú k takýmto aktívam okamžitý prístup, musia byť znížené o sumu akejkoľvek odpočítateľnej položky z dane, ktorá sa na nich vzťahuje. Odmeny vo forme akcií, vyplácané v hotovosti, ako napr. práva na zhodnotenie akcií, nepatria pod ukazovateľ D.11144, ale pod D.11112.

D.11145. *Ostatné*

Sem patria najmä nepriame náklady hradené zamestnávateľom:

— závodné jedálne a stravné lístky,

— kultúrne, športové a rekreačné zariadenia a služby,

— materské školy a jasle,

— predajne pre zamestnancov,

— cestovné náklady na prepravu zamestnancov medzi obvyklým miestom výkonu práce a bydliskom,

— odvody do odborárskych fondov a náklady na činnosť podnikových výborov.

K týmto výdavkom patria malé opravy a pravidelná údržba uvedených budov a zariadení určených na sociálne, kultúrne a rekreačné služby a uvedené zariadenia. Mzdy a platy, ktoré vypláca zamestnávateľ priamo zamestnancom pracujúcim v týchto službách a zariadeniach, sa neevidujú v položke ukazovateľa D.11145.

D.112. *Mzdy a platy žiakov učilišťa*

Pozri D.11.

D.12. *Sociálne príspevky zamestnávateľov*

Tento ukazovateľ sa vzťahuje na čiastku rovnajúcu sa hodnote sociálnych príspevkov, ktoré zamestnávateľovi vznikajú v súvislosti s tým, aby svojim zamestnancom zabezpečil nárok na sociálne dávky. Sociálne príspevky zamestnávateľov môžu byť skutočné alebo imputované.

Úplné členenie sociálnych príspevkov zamestnávateľov podľa zložiek je uvedené v obrázku 3 v prílohe I.

Odkaz ESA 95: 4.08 (kód D.12); ŠPŠ: kód 13330 (výdavky na sociálne zabezpečenie)

D.121. *Skutočné sociálne príspevky zamestnávateľov (okrem žiakov učilišťa)*

Pozostávajú z platieb, ktoré zamestnávatelia v prospech svojich zamestnancov odvádzajú poisťovateľom (fondy sociálneho zabezpečenia a súkromné fondy, ako napr. podnikové dôchodkové systémy). Tieto platby sa vzťahujú na zákonné, obvyklé, dohodnuté a dobrovoľné príspevky na poistenie proti sociálnym rizikám alebo na sociálne potreby. Skutočné sociálne príspevky zamestnávateľov sa evidujú za obdobie, v ktorom sa vykonáva práca.

Príklady sú uvedené v dodatku k prílohe II.

Odkaz ESA 95: 4.09 (kód D.121) a 4.12 b)

D.1211. *Sociálne príspevky určené zákonom*

Ide o príspevky vyplývajúce zo zákona, ktoré zamestnávateľ odvádza inštitúciám sociálneho zabezpečenia. Čiastky takýchto príspevkov sa musia vykazovať po odpočítaní dotácií z verejných prostriedkov. Patria sem:

— príspevky do systémov dôchodkového a nemocenského poistenia, poistenia v prípade materstva a invalidity,

— zákonné príspevky do systémov poistenia v nezamestnanosti,

— zákonné príspevky do systémov poistenia proti pracovným úrazom a chorobám z povolania,

— zákonné príspevky do systémov rodinných prídavkov,

— všetky ostatné zákonné príspevky, inde neuvedené.

D.1212. *Kolektívne dohodnuté, zmluvné a dobrovoľné sociálne príspevky zamestnávateľov*

Ide o všetky príspevky, ktoré zamestnávateľ odvádza do systému sociálneho zabezpečenia, ktoré sú doplnkové, spolu s tými, ktoré vyplývajú zo zákona. Pritom by sa mali zohľadňovať všetky prípadné odpočítateľné položky z dane. Patria sem:

— doplnkové systémy dôchodkového poistenia, podnikové systémy dôchodkového poistenia (poistný systém, samosprávne fondy, účtovné rezervy a všetky ostatné výdavky do doplnkových systémov dôchodkového poistenia),

— doplnkové systémy nemocenského poistenia,

— doplnkové systémy poistenia v nezamestnanosti,

— všetky ostatné nepovinné doplnkové poistné systémy sociálneho zabezpečenia, inde neuvedené.

D.122. *Imputované sociálne príspevky zamestnávateľov (okrem žiakov učilišťa)*

Imputované sociálne príspevky zamestnávateľov sú potrebné na zistenie úplných nákladov práce v čase, keď sa práca vykonáva. Predstavujú protihodnotu preukázateľných zaplatených sociálnych dávok nepochádzajúcich z fondov.

Sociálne dávky nepochádzajúce z fondov vypláca zamestnávateľ priamo svojim zamestnancom alebo bývalým zamestnancom a iným oprávnených osobám bez čerpania z fondu sociálneho zabezpečenia, poisťovne alebo samostatného dôchodkového fondu a bez vytvorenia zvláštneho fondu alebo účelovej rezervy. Namiesto toho sa dávky vyplácajú z vlastných zdrojov zamestnávateľov, ktorí spravujú systémy bez použitia fondov. Skutočnosť, že niektoré sociálne dávky sa vyplácajú priamo zamestnávateľmi, a nie prostredníctvom fondov sociálneho zabezpečenia alebo iných poisťovní, nemení ich charakter dávok sociálnej starostlivosti. D.122 môže byť obzvlášť relevantný, ak je zamestnávateľ netrhovým výrobcom (verejná správa).

Výšku D.122 určuje odkaz na budúcu povinnosť zamestnávateľa poskytovať sociálne dávky. Ideálnym zdrojom na výpočet D.122 u zamestnávateľov, ktorí spravujú systémy sociálneho zabezpečenia bez použitia fondov, sú odhady vychádzajúce z poistnomatematických úvah. Ak takéto poistnomatematické odhady neexistujú, môžu sa použiť iné metódy odhadovania. V niektorých krajinách sa napríklad používajú na odhad pri D.122 preukázateľné zaplatené sociálne dávky bez použitia fondov mínus prípadné sociálne príspevky zamestnancov.

Ukazovateľ D.122 zahŕňa najmä imputované sociálne príspevky zamestnávateľov na dôchodky a zdravotnú starostlivosť. Patrí sem aj čiastka rovnajúca sa hodnote miezd a platov, ktoré zamestnávateľ prechodne naďalej vypláca v prípade choroby, materstva, pracovného úrazu, invalidity, nadbytočnosti zamestnancov atď., ak sa táto čiastka dá oddeliť.

Príklady sú uvedené v dodatku k prílohe II.

Odkaz ESA 95: 4.10 (kód D.122) a 4.12 c)

D.1221. *Zaručené náhrady v prípade choroby*

Tento ukazovateľ vyjadruje čiastky priamo vyplácané zamestnancom zamestnávateľmi, aby im zabezpečil náhradu v prípade choroby, materstva, pracovného úrazu s cieľom nahradiť stratu na zárobku, mínus náhrady vyplatené inštitúciami sociálneho zabezpečenia.

D.1222. *Imputované sociálne príspevky zamestnávateľov na dôchodky a zdravotnú starostlivosť*

Táto časť D.122 vyjadruje imputované platby do dôchodkových systémov a systémov zdravotnej starostlivosti, nepochádzajúce z fondov, najmä v sektore verejnej správy. V niektorých európskych krajinách spravujú zamestnávatelia vo verejnej správe dôchodkové systémy bez použitia fondov buď pre všetkých zamestnancov, alebo pre osobitné skupiny („štátnych zamestnancov“). V týchto prípadoch zamestnávateľ nevytvára zvláštne rezervy ani neakumuluje aktíva na vyplácanie budúcich dôchodkov. U týchto zamestnávateľov je potrebné vziať do úvahy imputované platby do dôchodkových systémov a systémov zdravotnej starostlivosti.

D.1223. *Platby zamestnancom pri skončení pracovného pomeru*

Táto časť predstavuje čiastky skutočne vyplatené prepusteným zamestnancom (odstupné pri prepustení a nedodržaní výpovednej lehoty), ak ide o plnenie záväzkov vyplývajúcich z kolektívnej zmluvy alebo ak sa o existencii takýchto záväzkov nevie. Platby nevyplývajúce z kolektívnej zmluvy patria do D.11112.

Platby pre zamestnancov pri odchode do dôchodku, napr. ako súčasť ich nároku na dôchodok, nepatria do D.1223.

D.1224. *Ostatné imputované sociálne príspevky*

Táto položka sa vzťahuje na ostatné imputované sociálne príspevky zamestnávateľov, inde neuvedených, ako napr. študijné štipendium pre zamestnancov a ich rodinných príslušníkov alebo zaručená mzda v prípade skrátenia pracovného času. V druhom prípade ide o čiastky priamo vyplácané zamestnancom zamestnávateľom, aby im zabezpečil peňažné náhrady v prípade skrátenia pracovného času, znížené o príspevky vyplatené zamestnávateľovi inštitúciami sociálneho zabezpečenia.

D.123. *Sociálne príspevky zamestnávateľov žiakom učilišťa*

Ukazovateľ je súčtom skutočne zaplatených príspevkov a všetkých imputovaných príspevkov žiakom učilišťa. Prípadné imputované sociálne príspevky žiakom učilišťa sú obvykle nízke.

Odkaz ESA 95: 4.09 (kód D.121) a 4.10 (kód D.122) a 4.12 b)

D.2. *Náklady na odborné vzdelávanie zamestnancov*

Zahŕňajú: výdavky na služby súvisiace s odborným vzdelávaním a výdavky na príslušné vybavenie (aj výdavky na žiakov učilišťa, nie však na ich mzdy a platy), drobné opravy a údržbu objektov a zariadení okrem nákladov na zamestnancov; výdavky spojené s účasťou na odbornom vzdelávaní; poplatky externých školiteľov; výdavky na učebné pomôcky a nástroje používané pri vzdelávaní; čiastky, ktoré podnik vypláca školiteľským organizáciám, atď. Odpočítať by sa mali dotácie z verejných prostriedkov poskytnuté na odborné vzdelávanie.

Odkaz ESA 95: Medzispotreba

D.3. *Ostatné výdavky zamestnávateľa*

Zahŕňajú najmä:

— náklady na nábor zamestnancov (ide o čiastky vyplatené náborovým agentúram, výdavky na inzerciu pracovných miest v tlači, cestovné výdavky uhradené uchádzačom, ktorí boli pozvaní na pohovor, príspevky pri nástupe do zamestnania, vyplatené novým zamestnancom, atď.). Nepatria sem administratívne prevádzkové náklady (kancelárske výdavky, mzdy pracovníkov atď.),

— pracovný odev poskytovaný zamestnávateľom.

Príklady sú uvedené v dodatku k prílohe II.

Odkaz ESA 95: Medzispotreba

D.4. *Dane platené zamestnávateľom*

Tento ukazovateľ pokrýva všetky daňové odvody uhradené na základe vyplatených miezd a platov. Tieto dane sa považujú za náklady práce.

Ukazovateľ D.4 pokrýva aj sankcie, ktoré v niektorých európskych krajinách platia zamestnávatelia za zamestnávanie menšieho než stanoveného počtu osôb so zdravotným postihnutím, a podobné dane a poplatky.

Odkaz ESA 95: 4.23 c) (kód D.29)

D.5. *Subvencie v prospech zamestnávateľa*

Ide o všetky čiastky, ktoré boli poskytnuté vo forme dotácií z verejných prostriedkov všeobecného charakteru na čiastočné alebo úplné refundovanie nákladov spojených s priamym odmeňovaním, ktoré však nie sú určené na krytie nákladov sociálneho zabezpečenia alebo odbornej prípravy. Nezahŕňajú čiastky, ktoré zamestnávateľovi uhradili inštitúcie sociálneho zabezpečenia alebo fondy doplnkového poistenia.

Odkaz ESA 95: 4.37 a) (kód D.39)

Dodatok k prílohe II

Názorné príklady klasifikácie niektorých položiek nákladov práce

D.11111.: Priame odmeňovanie, odmeny a príplatky vyplácané v každom výplatnom termíne

[pozri aj ESA 95, 4.03 (a–c, e, g, k), kód D.11]

Platby, ktoré patria do položky nákladov práce D.11111, sa vyznačujú týmto:

Sú to: peňažné transakcie zamestnancovi od zamestnávateľa.

Nie sú:

— platené *ad hoc* alebo s periodicitou menšou, než sú pravidelné platby na odmeňovanie (tie patria do D.11112),

— naturálne mzdy (patria do D.1114),

— platby do programu sporenia zamestnancov (patria do D.1112),

— náhrady za neodpracovaný čas (patria do D.1113 alebo v prípade choroby do D.1221).

Môžu:

— to byť príplatky za rizikovú prácu alebo prácu na zmeny,

— byť vyplácané týždenne alebo mesačne v závislosti od normálneho výplatného termínu,

— vyjadrovať výkon zamestnanca alebo skupiny zamestnancov.

Príklady: Platby, ktoré patria do ukazovateľa D.11111

Položka	Opis
Expatriačný príplatok/príplatok na životné náklady	Platby zamestnancom, ktorí pracujú mimo svojej krajiny pôvodu alebo trvalého pobytu/svojho zvyčajného bydliska na vyrovnanie rozdielov v životných nákladoch
Príspevok na domácnosť	Príspevok na nájomné
Náhrady za pracovnú pohotovosť	Platby zamestnancom za pripravenosť pracovať v čase nad určený pracovný čas
Doplatky za rizikovú alebo nebezpečnú prácu	Odmeny vyplácané zamestnancom, ktorých pracovné prostredie predstavuje určité riziko, napr. práca s nebezpečnými chemikáliami
Mzdové vyrovnanie pri kratšom pracovnom čase	(Nezaručené) doplatky zamestnancom na úplnú alebo čiastočnú náhradu pri skrátení pracovného času (zaručené platby patria do D.1224)
Provízie z predaja	Odmena za množstvo predaných výrobkov
Mzda za nadčas	Odmena za čas odpracovaný nad určený pracovný čas
Príplatok na udržanie zamestnancov	Stále platby, ktoré majú podporiť a zaviazať zamestnancov, aby zostali u zamestnávateľa
Úkolová mzda	Odmena, ktorá závisí od množstva výrobkov spracovaných zamestnancom, napr. počet kusov odevu
Mzda za nadčasy	Odmena za prácu v neštandardnom čase, napr. v noci

D.11112.: Priame odmeňovanie, odmeny a príplatky nevyplácané v každom výplatnom termíne

[pozri aj ESA 95, 4.03 (f, h, j), kód D.11]

Platby, ktoré patria do položky nákladov práce D.11112, sa vyznačujú týmto:

Sú to: peňažné transakcie zamestnancovi od zamestnávateľa.

Nie sú:

— vyplácané v každom výplatnom termíne (môžu patriť do D.11111),

— naturálne mzdy (patria do D.1114),

— platby do programu sporenia zamestnancov (patria do D.1112),

— náhrady za neodpracovaný čas (patria do D.1113 alebo v prípade choroby do D.1221).

Môžu:

— to byť príplatky na určité náklady alebo výdavky,

— vyjadrovať výkon zamestnanca alebo skupiny zamestnancov,

— byť záväzkom vyplývajúcim z pracovnej zmluvy alebo kolektívnej zmluvy,

— byť dobrovoľnou platbou,

— byť vyplácané v rôznych termínoch alebo pevne stanovených termínoch počas roka.

Príklady: Platby, ktoré patria do ukazovateľa D.11112

Položka	Opis
Mimoriadna odmena za odpracované roky	Vyplácaná zamestnancovi po odpracovaní určitého počtu rokov u zamestnávateľa
Odstupné alebo odchodné	Platba pri skončení pracovného pomeru alebo pri odchode do dôchodku, nesúvisiaca s nárokom na dôchodok, ak nejde o plnenie záväzkov vyplývajúcich z kolektívnej zmluvy (v opačnom prípade, alebo ak neexistujú informácie o možných záväzkoch vyplývajúcich z kolektívnej zmluvy, patria tieto platby do D.1223)
Zlatý padák	Mimoriadne platby zamestnancom, ktorí odchádzajú z podniku, ak nejde o plnenie záväzkov vyplývajúcich z kolektívnej zmluvy (v opačnom prípade, alebo ak neexistujú informácie o možných záväzkoch vyplývajúcich z kolektívnej zmluvy, odchodné patrí do D.1223)
Náborový príspevok	Jednorazová platba vyplácaná novému zamestnancovi pri nástupe do zamestnania
Antedatované platby	Platby, ktoré predstavujú zvýšenie priameho odmeňovania, ktoré sa vyplácajú so spätnou platnosťou
Odmeny pri fúzii	Jednorazová platba zamestnancom v dôsledku fúzie spoločnosti
Odmeny zamestnancov ako prejav uznania	Mimoriadne odmeny, ktoré udeľuje zamestnávateľ ako prejav uznania jednotlivcov alebo skupín zamestnancov

Položka	Opis
Odmeny za produktivitu/za dosiahnutie pracovných cieľov	Platby, ktoré závisia od splnenia stanovených cieľov zamestnancom alebo skupinou zamestnancov, napr. v súvislosti s predajom, službami pre zákazníkov alebo od rozpočtu
Mimoriadne odmeny na sviatky	Vyplácané v čase niektorých sviatkov, napr. Vianoc
Podiely na zisku spoločnosti a práva na zhodnotenie akcií	Peňažné platby v závislosti od zisku spoločnosti. Práva na zhodnotenie akcií predstavujú formu podielu na zisku spoločnosti, kde zamestnancovi vznikne nárok na budúcu peňažnú platbu, ktorá závisí od nárastu ceny akcií spoločnosti z určitej úrovne za konkrétne obdobie. Práva na zhodnotenie akcií sa hodnotia v čase peňažnej platby, a aj sa naňho vzťahujú, bez ohľadu na hodnotu v čase udelenia alebo trvania obdobia nadobudnutia nároku
Štvrťročné podnikové odmeny	Vyplácané štvrťročne na základe zisku alebo výkonu zamestnávateľa (za predpokladu, že výplatný termín nie je štvrťročný)
13. alebo 14. plat	Ročné mimoriadne platby
Ročné podnikové odmeny	Vyplácané raz ročne v závislosti od zisku alebo výkonu zamestnávateľa

D.1113.: Náhrady za neodpracované dni

Príklady: Platby, ktoré patria do ukazovateľa D.1113

Položka	Opis
Náhrada za dovolenku a sviatky	Platby zamestnancom za neodpracované dni počas čerpania dovolenky a štátnych a miestnych sviatkov (platby, ktoré hradí zamestnávateľ za neodpracovaný čas z dôvodu choroby alebo materskej dovolenky, sa považujú za sociálne príspevky zamestnávateľov a patria do D.1221)
Pracovné voľno	Platby zamestnancom za dni neodpracované z osobitných osobných dôvodov, napr. svadba, úmrtie rodinného príslušníka, práca pre odbory, vojenská služba alebo práca v porote na súde (platby, ktoré hradí zamestnávateľ za neodpracovaný čas z dôvodu choroby alebo materskej dovolenky, sa považujú za sociálne príspevky zamestnávateľov a patria do D.1221)

D.1114.: Naturálne mzdy a platy a ich súčasti

[pozri ESA 95, 4.04, 4.05, 4.06 (kód D.11)]

Príklady: Mzdy a platy, ktoré patria do ukazovateľa D.1114

Položka	Opis	Ďalšie členenie
Zľavy na výrobky	Zamestnávateľ predáva výrobky zamestnancom za znížené ceny. Naturálny príjem sa rovná rozdielu medzi trhovou cenou a zníženou cenou	D.11141
Bezplatné alebo dotované ubytovanie	Zamestnávateľ hradí v plnej výške alebo čiastočne náklady na ubytovanie. Naturálny príjem sa opäť zistí porovnaním s trhovými cenami	D.11142
Používanie vozidla, ktoré vlastní zamestnávateľ	Zamestnávateľ hradí prevádzkové náklady na vozidlo, ktoré vlastní zamestnávateľ a ktoré zamestnávateľ poskytol zamestnancovi na služobné aj súkromné účely (naturálny príjem sa vzťahuje na hodnotu súkromného využívania vozidla)	D.11143

Položka	Opis	Ďalšie členenie
Bezplatný alebo dotovaný benzín	Zamestnávateľ hradí v plnej výške alebo čiastočne súkromné náklady na benzín spojené s používaním vozidla, ktoré vlastní zamestnávateľ. Naturálny príjem sa rovná peňažnej hodnote tejto dávky	D.11143
Programy na nákup akcií	Naturálne platby vo forme akcií, kde sa zamestnancom poskytujú akcie ako časť ich balíka odmien. Zamestnanec bezodkladne dostáva akcie za cenu nižšiu, než je trhová cena (práva na zhodnotenie akcií sú druhom peňažných odmien vo forme akcií, ktoré patria do D.11112)	D.11144
Ponuka akcií	Naturálne platby vo forme akcií, kde sa zamestnancom poskytujú akcie ako časť ich balíka odmien. Zamestnanec dostane právo na nákup akcií v stanovenom termíne v budúcnosti za cenu, ktorá sa stanoví už v prítomnosti (práva na zhodnotenie akcií sú druhom peňažných odmien vo forme akcií, ktoré patria do D.11112)	D.11144
Bezplatné alebo dotované parkovanie v mieste pracoviska	Zamestnávateľ poskytuje zamestnancom parkovacie priestory za zníženú alebo nulovú cenu. Naturálny príjem sa rovná peňažnej hodnote tejto dávky	D.11145
Bezplatné alebo dotované používanie mobilného telefónu	Zamestnávateľ poskytuje mobilný telefón na služobné a súkromné účely a hradí všetky s tým spojené náklady. Príjem zodpovedá peňažnej hodnote tejto dávky	D.11145
Bezplatné alebo dotované cestovné na miesto a z miesta pracoviska	Cestovné náklady zamestnanca na miesto pracoviska a z miesta pracoviska sú hradené v plnej výške alebo čiastočne. Naturálny príjem sa rovná peňažnej hodnote, ako je uvedené vyššie	D.11145
Bezplatné alebo dotované stravovanie	Zamestnávateľ poskytuje zamestnancovi stravovanie za zníženú alebo nulovú cenu. Naturálny príjem sa rovná peňažnej hodnote, ako je uvedené vyššie	D.11145

D.121.: Skutočné sociálne príspevky zamestnávateľov

[pozri ESA 95, 4.08 (kód D.121) a 4.12 b)]

Príklady: Platby, ktoré patria do ukazovateľa D.121

Položka	Opis	Ďalšie členenie
Platby zamestnávateľov do systému poistenia proti invalidite	Pravidelné platby zamestnávateľa do systému poistenia	D.1211
Zákonné platby zamestnávateľov do dôchodkových fondov	Počas obdobia zamestnania zamestnávateľ hradí platby do systému dôchodkového poistenia, ktorý spravuje fond sociálneho zabezpečenia, poisťovňa alebo samostatný dôchodkový fond	D.1211
Osobitné príspevky zamestnávateľov do systému dôchodkového zabezpečenia	Zamestnávateľ platí osobitný príspevok do systému dôchodkového zabezpečenia zamestnancov	D.1212

D.122.: Imputované sociálne príspevky zamestnávateľov

[pozri ESA 95, 4.10 (kód D.122) a 4.12 c)]

Príklady: Platby, ktoré patria do ukazovateľa D.122

Položka	Opis	Ďalšie členenie
Platby počas materskej dovolenky	Priamo vyplácané zamestnávateľom počas materskej dovolenky zamestnankyne ako náhrada za stratu príjmu	D.1221
Imputované sociálne príspevky zamestnávateľov na dôchodky štátnych zamestnancov	Zamestnávateľ počas obdobia zamestnania neodvádza príspevky do systému dôchodkového zabezpečenia. Dôchodky sa neskôr vyplácajú z vlastných zdrojov zamestnávateľa	D.1222
Platby do systému predčasných starobných dôchodkov pre zamestnancov na kratší pracovný čas	Dodatočné platby zamestnávateľa do systému predčasných starobných dôchodkov pre zamestnancov na kratší pracovný čas	D.1222
Odstupné vyplývajúce z kolektívnej zmluvy	Zamestnávateľ platí priamo zamestnancom pri skončení pracovného pomeru	D.1223
Študijné štipendiá	Zamestnávateľ hradí čiastočne alebo v plnej výške náklady na vzdelávanie nesúvisiace s pracovnou činnosťou mimo podniku	D.1224
Príspevok na svadbu alebo pri narodení dieťaťa	Platba zamestnancovi pri príležitosti svadby alebo narodenia dieťaťa	D.1224
Bezplatné alebo dotované vzdelávanie pre dieťa	Poplatky za vzdelávanie dieťaťa zamestnanca sa hradia v plnej výške alebo čiastočne	D.1224
Mzdové vyrovnanie pri skrátení pracovného času	Zaručené doplatky zamestnancom na úplnú alebo čiastočnú náhradu pri skrátení pracovného času (doplatky platené v každom výplatnom termíne patria do D.11111)	D.1224

D.2.: Náklady zamestnávateľa na školenie zamestnancov

(pozri ESA 95, medzispotreba)

Príklady: Platby, ktoré patria do ukazovateľa D.2

Položka	Opis
Poplatky pre externých školiteľov	Náklady na odborné vzdelávanie zamestnancov, napr. organizované formou interných seminárov (subvencie, ak existujú, patria do D.5 a musia byť z tejto položky vylúčené)
Výdavky na učebné pomôcky	Náklady súvisiace s odborným vzdelávaním, napr. vo forme intranetových elektronických kurzov, ktoré pripravujú špecializované spoločnosti (subvencie, ak existujú, patria do D.5 a musia byť z tejto položky vylúčené)

D.3.: Ostatné výdavky zamestnávateľov

(pozri ESA 95, medzispotreba)

Príklady: Platby, ktoré patria do ukazovateľa D.3

Položka	Opis
Príspevok na odev	Vypláca sa v zamestnaniach, v ktorých sa vyžaduje špeciálny odev, napr. určené na účely ochrany alebo prezentácie, nie na súkromné použitie
Náklady na nábor zamestnancov	Náklady na náborové agentúry alebo inzerciu pracovných miest
Príspevok na usadenie alebo premiestnenie	Vyplácaný, keď sa od zamestnanca vyžaduje zmena miesta bydliska

PRÍLOHA III

ZASIELANIE ÚDAJOV V ČLENENÍ PODĽA ODVETVIA EKONOMICKEJ ČINNOSTI, VEĽKOSTNEJ TRIEDY PODNIKU A KRAJINY ALEBO REGIÓNU

Poskytujú sa tri súbory, ktoré zodpovedajú tabuľkám A, B a C:

— Tabuľka A obsahuje údaje na celoštátnej úrovni (jeden záznam za každé odvetvie ekonomických činností na úrovni kategórií a oddielov OKEČ Rev. 1.1).

— Tabuľka B obsahuje údaje na celoštátnej úrovni podľa veľkostných tried (jeden záznam za každé odvetvie ekonomických činností na úrovni kategórií a oddielov OKEČ Rev. 1.1).

— Tabuľka C obsahuje údaje na regionálnej úrovni NUTS 1 (jeden záznam za každé odvetvie ekonomických činností na úrovni kategórií a oddielov OKEČ Rev. 1.1 za každý región).

Tabuľka C sa nevyžaduje od krajín, ktorých úroveň NUTS 1 zodpovedá celoštátnej úrovni. Pri podsúbore ukazovateľov uvedených v prílohe I sa vyžaduje len tabuľka A. Tieto ukazovatele sú vyznačené v prílohe I.

Identifikácia záznamov

Záznamy sa roztrieďujú podľa zloženého identifikačného reťazca, ktorý obsahuje položky v tomto poradí:

— rok zisťovania,

— typ tabuľky,

— kód krajiny alebo regiónu,

— odvetvie ekonomickej činnosti a

— veľkostnú triedu.

Prenosové kódy pre

— odvetvia ekonomických činností OKEČ Rev. 1.1,

— veľkostné triedy podnikov a

— krajiny alebo regióny

stanovil Eurostat v implementačnej správe.

Indikátor dôvernosti údajov

Individuálne záznamy zasielané pre tabuľky A, B a C obsahujú dopočítané údaje, t. j. demografické odhady. Ak je to nevyhnutné, individuálne záznamy sa môžu označiť za „dôverné“. Pri tabuľkách A, B alebo C môže dôjsť k porušeniu ochrany dôverných údajov, ak počet podnikov alebo miestnych jednotiek je malý na individuálny záznam o danom odvetví ekonomickej činnosti, veľkostnej triede alebo regióne. Riziko je samozrejme vyššie, ak sa individuálny záznam vzťahuje na jednu alebo dve väčšie jednotky. Podobne môže byť riziko vyššie pri tabuľkách B alebo C kvôli ďalšiemu členeniu podľa veľkostných tried a členeniu podľa regiónov. Na identifikáciu dôverných záznamov sa musia používať dva kódy:

„1“: ak sú údaje v individuálnom zázname v tabuľke A, B alebo C dôverné [1];

„ “: ak údaje nie sú dôverné, vložiť medzeru „ “ (nie nulu ani pomlčku „–“).

[1] Ak je individuálny záznam označený ako dôverný, Eurostat prijme vhodné opatrenia na ochranu dôverných údajov poskytnutých pre tabuľky A, B a C.

Ukazovatele

Požadované ukazovatele sú uvedené v prílohe I. Číselné údaje sa vkladajú bez medzier, bodiek alebo čiarok (napríklad 13967 je správne; nesprávne: 13 967 alebo 13.967 alebo 13,967).

V prípade chýbajúcich (alebo nulových) údajov sa uvedie *kód* podľa týchto pravidiel:

„NA“, keď údaj nie je k dispozícii (aj keď určite existuje a je väčší než nula).

„OPT“, keď je ukazovateľ nepovinný a nie je vyplnený.

„0“ pre nulové hodnoty alebo pre tie ukazovatele, ktoré neexistujú v príslušnej krajine.

Údaje ako počet zamestnancov, pracovný čas a počet štatistických jednotiek sa vyjadrujú v absolútnych hodnotách, t. j. v celých číslach (nie v desatinných číslach, v desiatkach, tisíckach, miliónoch atď.).

Údaje týkajúce sa nákladov sa vyjadrujú v národnej mene príslušnej krajiny. Pre štáty eurozóny sa údaje vyjadrujú v eurách. Jednotky používané vo všetkých štátoch musia byť identické pre všetky ukazovatele a vyjadrujú sa v absolútnych hodnotách, t. j. v celých číslach (nie v desatinných číslach, v desiatkach, tisíckach, miliónoch atď.).

Zasielanie údajov

Členské štáty odovzdajú Komisii (Eurostatu) údaje a metaúdaje, ktoré sa podľa tohto nariadenia požadujú v elektronickom formáte v súlade s normou o výmene, ktorú navrhol Eurostat. Eurostat sprístupní podrobnú dokumentáciu vo vzťahu k schváleným normám a poskytne usmernenie k implementácii týchto noriem podľa požiadaviek tohto nariadenia.